

Kunniallisen ja eläväksi tekevän ristin esiintuominen

1.8.

Sisällys

Ristin esiintuominen 3
Ristin esiintuomisen esijuhla 31.7. 3
Kolme spuassua 4
Juhlan juuret ovat Konstantinopolissa 1100-luvulla 4
Vinkkejä ristin esiintuomisen juhlan viettoon kotona 6
Märkäspuassa 7
Makovei 9
Makkabilaismarttyyrit 9
Unikonsiemenet 10
Makovei-korit ja Makovei-kimput 10
Siemenen symboliikkaa 12
Hunajaspuassa 13
Lughnasadh ja Lammas 18
Reseptit 20

Ristin esiintuominen

Elokuun ensimmäinen päivä, ristin esiintuomisen juhla, on yksi vuoden kolmesta ristin juhlasta. Samana päivänä aloitetaan Jumalansynnyttäjän paasto, muistellaan Kiovan kastetta, sekä kunnioitetaan pyhien makkabilaismarttyyrien muistoa.

14.9. juhlitaan ristin ylentämistä. Tämä on yksi kirkkovuoden 12 suuresta juhlasta.
Suuren paaston kolmas viikko on ristinkumartamisen sunnuntai,
ja siitä alkava paaston keskimmäinen viikko on ristinkumartamisen viikko.
1.8. juhlitaan ristin esiintuomista.
Ensimmäinen ristinjuhla on suuri perjantai. Joka perjantai muistellaan kristuksen ristinkuolemaa.

Ristin ja makkabilaismarttyyrien juhlat antavat suunnan kaksiviikkoiselle paastolle, joka päättyy niin sanottuun Kesäpääsiäiseen, eli Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlaan (ks. 15.8.) Aivan kuten Kristuksen ylösnousemuskin tapahtui ristin ja uhrin kautta, saavutetaan Kesäpääsiäinenkin kaksiviikkoisen ristintien ja marttyyrikilvoituksen päätteeksi. Jumalansynnyttäjän paasto rinnastuu suureen paastoon myös ankaruudessaan. (Paastosta kerrotaan lisää omassa vihkosessaan.)

Jumalansynnyttäjän paaston ensimmäiseen päivään liittyy valtava perinteiden kirjo: hunajan siunaus, makovei-kimput, vedenpyhitys, karjan siunaus ja kaivojen pyhittäminen. Keltit juhlivat sadonkorjuun alkua ja Brittein saarilla siunataan uutisvilja.

Ristin esiintuomisen esijuhla 31.7.

Ristin esiintuomisen juhlalla on yksipäiväinen esijuhla, jota vietetään 31.7. Esijuhla toimii samalla paastoon valmistavana päivänä, jolloin luovutaan eläinkunnan tuotteista. Kansanperinteessä esijuhla on leivontapäivä, jolloin tehdään hunajasta ja unikonsiemenistä leivonnaisia hunajaspuassaan ja koko paaston ajaksi.

Suurten juhlien ohella vain kahdella keskisuurella juhlalla on esijuhla.
Toinen on ristin esiintuominen ja toinen on pyhän Annan hedelmöittyminen (9.12.)

Kolme spuassua

Ristin esiintuomisen juhla on yksi kolmesta Kesäpääsiäistä kehystävästä Vapahtajan (karjalaksi Spuassun) juhlasta. Nämä juhlat olivat slaavien sadonkorjuun pyhittämisen juhlia, vaikkakin päivien läheisyyden takia on kiistanalaista, mitä minäkin päivänä siunattiin. On epätodennäköistä, että kansanperinne olisi tässä suhteessa ollut kovin joustamaton ja tarkkarajainen. Sadonkorjuu kesti viikkokausia, ja juhlat sijoittuivat jonnekin sen varrelle. Kirkonmenoissa siunattiin sitä, mikä oli kypsää siunattavaksi.

1.8. vietettävän Hunajaspuassun lisäksi vietetään Omenaspuassua 6.8. ja Leipäspuassua 16.8.

Juhlan juuret ovat Konstantinopolissa 1100-luvulla

Konstantinopolissa Kristuksen ristin reliikki tuotiin saatossa keisarin palatsista Hagia Sofiaan aina heinäkuun viimeisenä päivänä. Matkalla palatsista kirkkoon toimitettiin vedenpyhitys.

Seuraavien kahden viikon aikana reliikin kanssa toimitettiin joka päivä ristisaatto pitkin kaupungin katuja, jotta kaupunkilaiset ja pyhiinvaeltajat saattoivat kunnioittaa ristin reliikkiä. Samalla ihmiset vihmottiin pyhitetyllä vedellä ja heille rukoiltiin terveyttä, sillä suurkaupungissa taudit alkoivat helposti jyllätä elokuun helteillä.

Kunniallisen ja eläväksitekevän ristin esiintuominen - Suomen ortodoksinen kirkko

Kunniallisen ja eläväksi tekevän Ristin esiintuominen – Ortodoksi.net





Risti tuodaan saatossa kunnioitettavaksi juhlavigiliassa. Ristin juhlina ristiä kunnioitetaan aina maahankumarruksilla, viikonpäivään katsomatta.

Risti voidaan myös jättää esille kunnioitettavaksi koko Jumalansynnyttäjän paaston ajaksi ja ristisaatto voidaan paaston aikana niin ikään toimittaa päivittäin.

Joissakin paikalliskirkoissa ristiä saatetaan paaston aikana viedä seurakuntalaisten koteihin kunnioitettavaksi.

Vinkkejä ristin esiintuomisen juhlan viettoon kotona

Aseta risti keskeiselle ja näkyvälle paikalle esijuhlana (31.7.) ja kunnioita sitä juhlapäivänä maahankumarruksin. Koristele risti ruusuilla, basilikalla, kranssilla.

Kunnioita ristiä maahankumarruksin arkiaamuin ja -illoin, koko Jumalansynnyttäjän paaston ajan. (Sunnuntaisin ja 6.8. pidättäydytään maahankumarruksista.)

Ristin juhliin kuuluu Välimeren ja Lähi-idän maissa ruusuveden käyttö. Ruusuvettä voi polttaa aromilyhdyssä tai pirskotella sillä ristiä.

Lisää vinkkejä ristin juhlien viettoon, ks. 14.9.



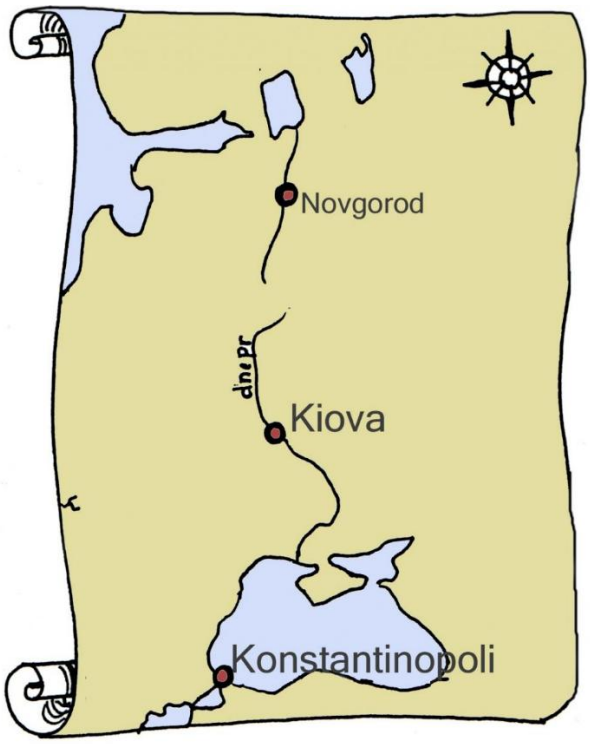
Märkäspuassa

Spuassa veden äärellä/ Veden Vapahtaja

Elokuun ensimmäisenä päivänä muistellaan Kiovan kastetta. Tämän kirkkohistoriallisen merkkihetken seurauksena kastettiin koko Kiovan Rus ja ortodoksinen usko levisi itäisille slaavikansoille.

Kiovan kaste tapahtui vuonna 988. Liikkeelle paneva tekijä oli ruhtinatar Olgan kääntyminen kristinuskoon. Vaikka edes Olgan omat lapset eivät ottaneet kastetta, hän kuitenkin istutti siemenen, jonka johdosta itäinen kristillisyys alkoi juurtua.

Pyhän apostolienvertaisen Olgan pojanpoika Vladimir halusi vahvistaa siteitä Bysanttiin ja solmi avioliiton Bysantin keisarin sisaren Annan kanssa. Tämä johti hänen omaan kääntymiseensä ja hän otti kasteen. Kansa seurasi perässä. Lähteiden mukaan Kiovan kansan joukkokaste toteutettiin 1.8.



Ortodoksinen usko levisi Bysantista suoraa tietä Karjalaan, Kiovan ja Novgorodin kautta.

Kuva: Ortoboxi/ Kirsi Vuomajoki

Olga Venäläinen – Ortodoksi.net

Vladimir Kiovalainen – Ortodoksi.net

Pieni vedenpyhitys voidaan toimittaa aina tarpeen mukaan. Se toimitetaan esimerkiksi kasteen ja kodinpyhityksen yhteydessä, mutta se voidaan toimittaa myös joka kuun ensimmäinen päivä, jotta uskovilla olisi aina pyhitettyä vettä saatavillaan.

Pieni vedenpyhitys on määrätty toimitettavaksi kolmesti vuodessa:

- Kirkkaan viikon perjantaina, jolloin juhlitaan pyhän lähteen juhlaa;
- Keskijuhlana, jolloin siunataan pellot;
- Sekä ristin esiintuomisen juhlana 1.8.2026

Kansanperinteessä yksi ristin esiintuomisen juhlan nimistä on märkäspuassa. Veden pyhitys toimitettiin mahdollisuuksien mukaan elävän veden äärellä, ja hevoset ja karja uitettiin pyhitetyssä vedessä. Tämän rukoiltiin suojelevan karjaa sairauksilta ja onnettomuuksilta.

Märkäspuassaa pidettiin otollisena aikana kaivojen siunaamiseen. Uusia kaivoja kaivettiin ja vanhoja kunnostettiin. Juhlapäivänä kaivot siunattiin toimittamalla niissä vedenpyhitys.

Pyhitettyä vettä viedään edelleen kotiin ja sitä nautitaan koko paaston ajan lääkkeen tavoin: tilkka vettä tyhjään vatsaan, sielun ja ruumiin terveydeksi. Jotkut nauttivat pyhitettyä vettä aamuisin ympäri vuoden, mutta elokuun kaksi ensimmäistä viikkoa se oli yleisesti tapana.

Pyhitetyllä vedellä pirskoteltiin myös koti, jotta se olisi ”puhdas” paaston alkaessa.



Pyhitettyä vettä voi säilyttää kotialttarilla ja ottaa huikan aina tarpeeseen. Perinteisin tapa on nauttia vettä aina aamuisin tyhjään vatsaan, aamurukouksen yhteydessä.

Märkäspuassana voi kodinkin vihmoa pyhitetyllä vedellä. Vihmimeksi käy kolmihaarainen havunoksa tai kimppu vihreitä yrttejä.

Makovei

Makkabilaismarttyyrit

Ristin esiintuomisen juhlana muistellaan ortodoksisen kalenterin mukaan myös pyhiä makkabilaismarttyyreja, joista kerrotaan Vanhan testamentin neljässä Makkabealaiskirjassa. Makkabealaiskirjat kuuluvat deuterokanonisiin kirjoihin ja niitä sisältyy Vanhan testamentin eri kaanoneihin eri määrä.

Vanha testamentti ja sen kaanon – Ortodoksi.net

Makkabilaiskirjat – Ortodoksi.net

Makkabilaismarttyyrit kielsivät itsensä kokonaan. Tästä syystä heidät on asetettu kunnioitettavaksemme ankaran, kaksiviikkoisen paastonajan ensimmäisenä päivänä.

Seitsemän makkabilaismarttyyria, heidän äitinsä marttyyri Salomone ja opettajansa marttyyri Eleasar - Suomen ortodoksinen kirkko



Kuva: Pixabay/ AndyFaeth

Unikko on ukrainaksi ”mak” (мак) tai makove (маковe). Makovei onkin yksi ristin esiintuomisen juhlan monista nimistä. Se viittaa, paitsi unikonsiemeniin, myös makkabilaismarttyyreihin, joita muistellaan samana päivänä.

Unikonsiemenet

Ukrainassa ensimmäiset unikonsiemenet kypsyvät elokuun alussa ja ne siunataan Makovei-juhlana. Unikonsiemen on keskeinen raaka-aine ukrainalaisessa ja slaavilaisessa keittiössä. Sitä on viljelty Itä-Euroopassa satoja vuosia. Unikko ja sen siemen ovat alueen ihmisille merkittäviä kulttuurisia symboleja, jotka yhdistävät heidät maahan ja edesmenneisiin. Unikonsiemen kuvaa hedelmällisyyttä ja maan lahjojen runsautta.



Kuva: Pixabay/ domeckopol

Makovei-korit ja Makovei-kimput

Ukrainalaiset vievät 1.8. kirkkoon siunattavaksi Makovei-ruokakoreja ja Makovei-kimppuja.

Ruokakorissa on aina **unikonsiemeniä ja hunajaa**. Molemmat kuvaavat Jumalan lahjojen runsautta. Makovei-juhla yhdistetään unikonsiementen ja hunajan keräämisen aloitukseen.

Usein naiset ovat esijuhlana leiponeet **unikonsiemenpullaa** (makivnyk) ja muita unikonsiemenleivonnaisia valmiiksi koriin. Hunajasta on valmistettu **pryanik**-keksejä ja **sbiten**-juomaa.

Piparjuuri ja suola kuuluvat pääsiäiskoriin, mutta saattavat löytyä Makovei-koristakin, koska kyseessä on ristin ja marttyyrien juhla. Kitkerä piparjuuri kuvaa kärsimyksiä ja suola kyyneleitä.

Lisäksi kirkkoon viedään kimppuja, joissa on kukkia, yrttejä, heinää, viljaa, sekä tietenkin unikon siemenkotia. Kimpun nimi on Makoviychik/Makoveichnyk. Kimppu siunataan kirkossa ruokakorien kanssa ja säilytetään kotia siunaamassa Pääsiäiseen asti. Se hävitetään polttamalla.

Nykyään kimppuja voi ostaa torilta ja kukkakaupoista valmiina, mutta ennen se poimittiin aina itse. Kasveja on pariton määrä ja ne vaihtelevat sen mukaan, mitä on saatavilla. Tyypillisesti kimppu saattaa sisältää seuraavia:

Unikonsiemenkota ja vehnänoraita;

kehäkukka, asteri, daalia, auringonkukka, neilikka, siankärsämö, talvio, koiranheisi;

maruna, pietaryrtti, basilika, tinjami, minttu, lipstikka, meirami.

Toisinaan kimpun keskellä on mehiläisvahakynttilä tai kolme. Niitä poltetaan, kun toivotaan kodille ja asukkaille siunausta.

Italiassa vastaavien kimppujen tekeminen on tapana Helatorstaina. Myös Uspenie-juhlana siunataan yrtti- ja kukkakimppuja (ks. 15.8.)

Siunattuja unikonsiemeniä ripoteltiin kodin nurkkiin, kynnyksille, sängyn alle ja navettaan.
Näin siunattiin kotia, kuten pyhitetyn veden vihmomisellakin.
Roomalaiskatoliset tekevät samoin siunatulla suolalla.

Unikonsiemenleivonnaisten leipominen ja syöminen ajaa saman asian, sillä pienet siemenet varisevat lattialle ja ajautuvat kodin joka nurkkaan. Niitä ei kannata turhaan kiirehtiä siivoamaan. Jumalan lahjojen runsautta kuvaavat pienet siemenet siunaavat kotia.

Siemenen symboliikkaa

Unikonsiemeniä käytetään paljon koko Itä-Euroopassa, Romaniaan asti. Sen alapuolella se vaihtuu seesaminsiemeneen, jolla on kreikkalaisille sama merkitys, kuin unikonsiemenillä pohjoisemmille kansoille. Seesaminsiementä on viljelty Mesopotamiassa ja Indusjoen laaksossa jo tuhansia vuosia.

Kristus käytti siemeniä ja jyviä Jumalan valtakunnan, Jumalan sanan ja ylösnousemuksen vertauskuvana. Tunnetuimmat vertaukset, joissa puhutaan nimenomaan siemenistä, ovat vertaus sinapinsiemenestä (Mark. 4:30–34) ja kylväjästä (Mark. 4:1–20).



Jeesus sanoi: »Tällainen on Jumalan valtakunta. Mies kylvää siemenen maahan. Hän nukkuu yönsä ja herää aina uuteen päivään, ja siemen orastaa ja kasvaa, eikä hän tiedä, miten. Maa tuottaa sadon aivan itsestään, ensin korren, sitten tähkän, sitten täydet jyvät tähkään. Ja heti kun sato on kypsynyt, hän lähettää sirppinsä, sillä korjuun aika on tullut.» (Mark. 4:26–29)

Kuva: Ortoboxi

Kreikassa avioliittoon vihittävien päälle heitetään seesaminsiemeniä. Tämä on ikivanha vaurauden ja hedelmällisyyden toivotus. Pohjoisempana seesaminsiementen sijaan heitellään riisiä.

Kirkon siivoaminen siementen ja jyvien heittelyn jäljiltä on haastavaa, joten ne on tänä päivänä usein vaihdettu ruusun terälehtiin tai jopa saippuakupliin. Nämä ovat toki kauniita, mutta niillä ei ole samaa vertauskuvallista merkitystä.

Jyvä on heinä- tai viljakasvin siemen.
Jyvää Kristus käytti ylösnousemuksen vertauskuvana, sillä jyvästä kasvoi leipävilja,
ja leipä taas kuvaa Kristusta itseään.

Hunajaspuassa

Hunajan Vapahtaja/ Hunaja-Spass

Unikonsiementen lisäksi hunajasato kypsyy elokuun alussa ja alkaa hunajankeruuaika. Ristin ylentämisen juhla tunnetaankin Hunajaspuassana, sillä silloin siunataan mehiläispesiä ja hunajasadon ensihedelmiä.

Uutta hunajaa pidättäydytään syömästä, kunnes se on siunattu. Ensimmäinen lusikallinen siunattua, uutta hunajaa oli erityinen. Se annetaan lapselle, vanhukselle tai sairastavalle. Maistaessaan ensimmäisen lusikallisen uutta hunajaa, tulee muistaa edesmenneitä ja rukoilla heidän puolestaan.

Hunajaa kerättäessä, oli tapana tehdä hunajakennoista ristejä, joita kannettiin ristisaatossa.



Mehiläinen on hengellisen elämän vertauskuva. Se etsiytyy aina sen ääreen, mikä on kaunista (kukat) ja hyvää (mesi). Mehiläiset palvelevat taukoamatta kuningatartaan yhdessä ja ahkeroivat yhteiseksi hyväksi. Hengellisen aherruksen hedelmänä ne tuottavat makeaa hunajaa, tuota taivaan valtakunnan suloisuuden vertauskuvaa. Myös mehiläisvaha on puhdas luonnontuote ja siksi ideaali uhrilahja.



Hunaja on kristillisessä perinteessä, vehnän, viinin ja öljyn ohella keskeisin ruoka-aine. Se on lähes oma ruokaryhmänsä. Hunaja kuvaa Jumalan lahjojen runsautta ja taivaan valtakunnan suloista makeutta. Hunaja oli harvinaista herkkua aikana, jolloin makeaa ei syöty niin paljon, kuin nyt. Se oli mehiläisten antamaa kultaa.

Mehiläisvahalla on merkittävä asema uhrilahjana, sillä siitä tehdään kirkkokynttilät. Hunajaspuassana siunataankin myös mehiläisvahaa.

Katolisessa perinteessä siunataan kynttilöitä rukouskäyttöön Kristuksen temppeliintuonnin juhlana 2.2. Ortodoksinen kirkkokin on paikoin omaksunut perinteen.

Katolisessa kirkossa alttarikynttilöiden tulee olla vähintään 51% mehiläisvahaa.

Mehiläisvaha on erottamaton osa ortodoksista kirkkoa - Aamun Koitto



Mehiläinen on luoduista jaloin, ei siksi, että se ahkeroi, vaan koska se ahkeroi muiden hyväksi.

Pyhä Johannes Krysostomos

Olen tullut siihen käsitykseen, että jotkut ihmiset muistuttavat mehiläistä ja toiset kärpästä. Kärpäsen kaltaiset etsivät pahaa jokaisesta tilanteesta ja kiinnittävät siihen huomionsa; he eivät näe hyvää missään. Mehiläisen kaltaiset sen sijaan näkevät hyvän kaikessa, mitä kohtaavat.

Pyhä Paisios Athosvuorelainen

Kuva: Pixabay

Jumalalle pyhitetty uhri on aina tarkoitettu jaettavaksi. Vähäosaisten ja vainajien muistaminen kuuluukin kaikkiin juhliin, joissa siunataan satoa. Hunajaspuassana kuului hunajasadon ensihedelmiä jakaa vähäosaisille. Siunattua hunajaa saatettiin viedä haudoillekin ja nauttia lusikallinen vainajien muistoksi. Hunajapurkit jätettiin vainajalle, joka jakoi ne kalmistossa olevien vähäosaisten kanssa.

Anna paastolahja: Mehiläiset – Filantropia ry

Aseta hunajaa kotialttarille juhlan aattona ja anna sen pyhittyä yön yli.
Nauti aamulla lusikallinen aaamuteen tai pyhitetyn veden kanssa.

Pölyttäjien määrä on romahtanut – ja siitä voi tulla ihmiskunnan kohtalonkysymys | Luonto | Yle

Mehiläishoitajien liitto: Kukasta pöytään

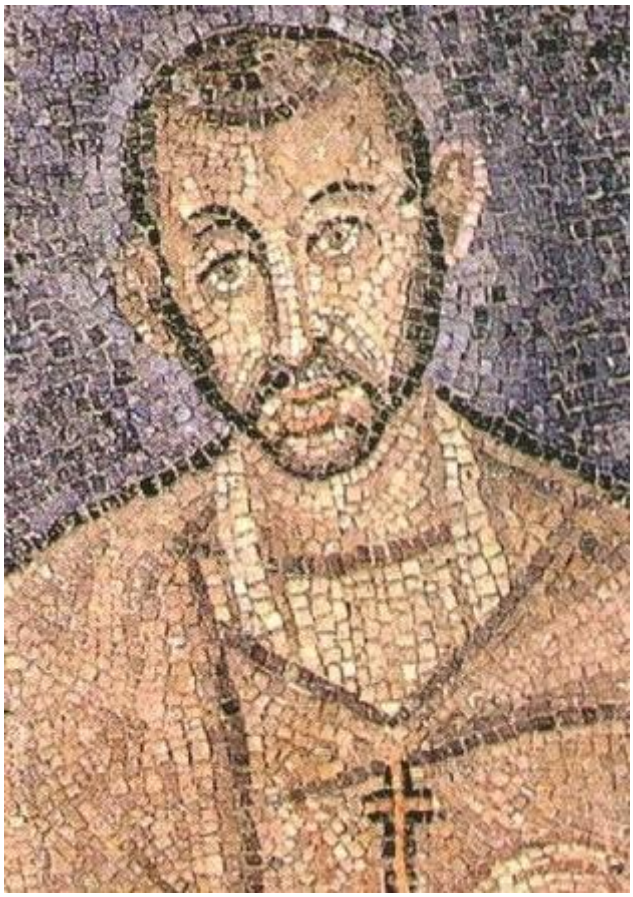
Pyhä kirkkoisä Ambrosios Milanolainen

Muistopäivä 7.12.

Pyhä kirkkoisä Ambrosius tunnetaan oppineisuudestaan, mutta myös siitä, että mehiläsparvi laskeutui hänen kasvoilleen, kun hän oli vasta pieni lapsi. Mehiläiset eivät kuitenkaan vahingoittaneet pyhää Ambrosiosta, vaan jättivät hänen kasvoilleen hunajaa. Joskus pyhä Ambrosios kuvataan mehiläisen kanssa. Häntä kunnioitetaan, paitsi opiskelijoiden, myös mehiläiskasvattajien suojeluspyhänä.

Pyhä Ambrosius Milanolainen - Suomen ortodoksinen kirkko

Ambrosius Milanolainen – Ortodoksi.net



Kuva: Wikimedia Commons

Milanin katolinen arkkihiippakunta käyttää edelleen ambrosiaanista riitusta. Se juontaa juurensa 300-luvulle, aikaan, jolloin pyhä Ambrosios toimi Milanin piispana.

Pyhittäjät Savvati ja Zosima Solovetskilaiset

Muistopäivät 27.9. ja 17.4.

Pyhittäjä Savvati Solovetskilainen kilvoitteli erakkona Solovetskin saaressa 1400-luvulla. Myöhemmin saarelle saapui veljestöä, mm. pyhittäjä Zosima ja sinne perustettiin Solovetskin luostari. Meihiläistenhoito oli yksi luostarin elinkeinoista ja niinpä pyhiä Savvati ja Zosimaa pidetäänkin mehiläistenhoidon suojelijoina.



Mehiläisten hoito on yksi vanhimmista ja perinteisimmistä luostareiden elinkeinoista.

Pyhien Savvatin ja Zosiman ikonia on perinteisesti pidetty mehiläistarhan läheisyydessä ja mehiläishoitaja on rukoillut pyhien esirukouksia ennen työhönsä ryhtymistä. Pyhän Savvatin muistopäivänän tienoilla on ollut tapana laittaa mehiläispesät talvikuntoon ja pyhän Zosiman päivänä mehiläispesät laitetaan kesäkuntoon.

Pyhittäjä Savvati Solovetskilainen, Karjalan valistaja - Suomen ortodoksinen kirkko

Pyhittäjä Zosima Solovetskilainen, Karjalan pyhä - Suomen ortodoksinen kirkko

Lughnasadh ja Lammas

Lughnasadh on kelttiläinen sadonkorjuujuhla, jota vietetään 1.8. Se on yksi neljästä kelttien vuotuisjuhlasta. Lughnasadh-juhlana pyhitettiin elonkorjuun ensihedelmäuhri.

Lammas (Loaf Mass) on englantilainen sadonkorjuun ensihedelmien siunaus, joka todennäköisesti on saanut alkunsa kelttien vastaavasta juhlasta. Elokuun ensimmäisenä kirkkoon tuodaan uutisviljasta leivottu leipä, ensihedelmäuhri. Leipä siunataan ja murretaan neljään osaan. Palat asetetaan vilja-aittaan tai latoon, yksi joka nurkkaan, suojelemaan satoa.



Kuva: Pixabay/ vargazs

Elokuu on Suomessakin elonkorjuun aikaa.

» Elokuu



Kuva: Essi Liesma

”Makovein 12 päivää” katsottiin ennustavan vuoden 12 kuukauden sään: 1.8. ennusti tammikuun sään, 2.8. helmikuun sään, ja niin edelleen.

Reseptit

Slaavit syövät hunajaspuassana hunajasta ja unikonsiemenistä tehtyjä herkkuja. Englannissa leivotaan uutisviljasta leipä, mutta slaavit odottavat leivän kanssa vielä leipäspuassaan (16.8.)

Shuliks

Shuliks tai shuliki on ukrainalainen, pannuleivästä tehty leipävanukas, jota valmistetaan ja nautitaan koko Jumalansynnyttäjän paaston aikana. Se voi olla keittomainen tai kiinteä. Leipä on happamatonta, rieskamaista pannuleipää, joka paistetaan pannussa tai uunissa.

Leipä tarjoillaan unikonsiemenmaidon ja hunajan kanssa. Leipää joko dipataan unikonsiemenmaito-hunajadippiin, tai sitten leipä revitään paloiksi nesteen joukkoon.

Nykyään monet shuliks-reseptit sisältävät maitoa, jugurttia, voita ja munia. Alun perin kyseessä on kuitenkin paastoruoka.

Resepti

2 dl hapanjuurta tai vegaanista jugurttia

½ dl hunajaa

1 tl soodaa

ripaus suolaa

6 dl vehnäjauhoja

Sekoita, vaivaa, kauli ohueksi ja paista. Voi paistaa pannulla tai sitten uunissa isona levynä. Paistaessa ei käytetä öljyä. Leipä saa tulla keksimäiseksi.

100g jauhettua unikonsiemeniä

1,5 dl kiehuvaa vettä

1 dl hunajaa

1 dl vettä

(1 rkl votkaa)

Liota unikonsiemenet 20 min kiehuvassa vedessä ja jauha makitrassa tai morttelissa, kunnes unikonsiemenmaito tulee esille. Lisää hunaja ja vesi (ja votka)

Revi leipä paloiksi, kaada kastike päälle ja sekoita. Anna leivän imeä neste itseensä ennen tarjoilua. Halutessasi voit myös jättää desin vettä pois, niin että kastike jää kiinteäksi, ja dipata leivänpaloja siihen.

Makivnyk

Unikonsiemenpulla kuuluu myös hunajaspuassaan ja Jumalansynnyttäjän paastoon. Tämäkin perinneruoka valmistetaan paaston aikana ilman munia tai maitotuotteita. Sokerin voi korvata hunajalla.

Vegan Poppyseed Roll



Kuva: Wikimedia Commons/ Bartekbas

Kirkon paastoperinne ei ole vegaaninen.
Hunaja on eläinkunnan tuote.

Pyhä Johannes Kastaja, suuri askeesin esikuva, eli lähes yksinomaan eläinkunnan tuotteilla: hän söi heinäsirkkoja ja hunajaa!



Hunaja, pyhitetty vesi, risti ja unikonsiemenet. Valmiina juhlaan ja paastoon!

Vihkosen laati Maura Ihatsu

Kreditoimattomat kuvat Maura Ihatsu